

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades taotleja AS Tariston 09.10.2025 esitatud keskkonnaloa taotlust ja võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 1 p 4, haldusmenetluse seaduse § 53 lg 1 p 4, lg 2 p 3, § 61 lg 1 ja tuginedes Järva Vallavolikogu 29.01.2026 otsusele nr 3 ning metsise eksperthinnangule (Clanga OÜ, Renno Nellis), **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Anda taotlejale AS Tariston tähtajaline keskkonnaluba nr KL-524753 15 aastaks aadressil Rava metskond 341, Vaali küla, Järva vald, Järva maakond (katastritunnus(ed) 32501:001:0146, 31403:002:0025, 32502:001:0039,31403:002:0056) asuval Jussimäe liivakarjääris maavara kaevandamiseks.

1.2. Määrata keskkonnaloale nr KL-524753 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse peatükis 3.4 "Kõrvaltingimuste seadmine" toodust.

1.3. Korraldus jõustub taotlejale AS Tariston teatavakstegemisel.

2. ASJAOLUD

2.1. Taotluse läbivaatamine

AS Tariston esitas 26.05.2025 Keskkonnaametile taotluse nr T-KL/1029014 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS numbriga DM-132453-1). Nõuetekohane taotlus nr T-KL/1029014-2 (registreeritud KOTKAS-s 09.10.2025 numbriga DM-132453-7) esitati 09.10.2025. Menetluse aluseks on 09.10.2025 esitatud parandustaotlus nr T-KL/1029014-2 (edaspidi *taotlus*).

AS Tariston taotleb maavara kaevandamise keskkonnaluba Rava liivamaardlal (maardla registrikaardi nr 1039) Rava liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva kaevandamiseks. Taotletav Rava liivakarjäär asub Järva maakonnas Järva vallas Jõeküla, Vaali ja Merja külas, riigi omandisse kuuluvatel kinnistutel Rava metskond 341 (tunnus 32501:001:0146), Omelga (tunnus 31403:002:0025), Rava metskond 140 (tunnus 32502:001:0039) ja Rava metskond 197 (tunnus 31403:002:0056), millede riigivara valitsejaks on Kliimaministeerium ja volitatud asutuseks on Riigimetsa Majandamise Keskus.

Tegemist on uue mäeeraldisega, mille pindala on 12,74 ha ja teenindusmaa pindala 17,39 ha. Taotletava mäeeraldisega on hõlmatud Rava maardla täiteliiva aktiivse tarbevaru (aT) plokid 1 ja 2.

Taotletav Rava liivakarjääri mäeeraldis hõlmab 296 tuh m³ täiteliiva. See ei ole aga kogumahus kaevandatav, sest külgnevate alade maatoe tagamiseks tuleb jätta mäeeraldise külgedele maavarast hoidetervik. Nõlvu moodustava maavara ja katendi püsinurk on 26° (nõlvus 1:2) pealpool veetaset, ja allpool veetaset 12° (nõlvus 1:5). Nõlvaterviku laius sõltub piiril esineva katendi ja maavara kihi paksusest. Mudelarvutuse põhjal on mäeeraldise piiril vaja ümbritseva ala maatoe tagamiseks jätta kaevandamata 12 tuh m³ täiteliiva.

Taotletava mäeeraldisega hõlmatavad varukogused on järgmised (seisuga 06.06.2024):

1 plokk (täiteliiv) aT – 239 tuh m³;

2 plokk (täiteliiv) aT – 57 tuh m³.

Kaevandatav varu kogus on 284 tuh m³.

Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 19 tuh m³. Maavara kasutusaladeks on ehitus ja teedehitus. Keskkonnaloe kehtivusajaks taotletakse 15 aastat ja kaevandatud maa korrastamise suunaks on metsamaa ja veekogu.

Geoloogilise uuringu aruande nimetus: Aruanne Järva maakonnas Rava uuringuruumis tehtud geoloogiliste tööde kohta (varu seisuga 06.06.2024). EGF number: 9952. Varu arvele võtmise otsuse kuupäev ja number: 26.02.2025 nr 13-5/25-20. Kasuliku kihi moodustavad glatsiofluviaalsed setted (Q1jr_fg), mille seas on nii täiteliivale kui ka ehitusliivale vastavat materjali. Keskmiste omaduste poolest on tegemist täiteliivaga. Maavaralasuund paikneb nii põhjaveetasemest kõrgemal kui madalamal. Varu on arvatud kahes paralleelselt paiknevas plokis.

Rava liivakarjääri ümbruskonnas levib vabapinnaline liustikujõe setete veekiht, mille veepidemeks on kasulikus kihis ja/või selle lamamis paiknevad savikad setted. Pinnaseveetase jääb uuringupunktides kõrgusvahemikku 72,66-79,35 abs m ning see langeb lõuna suunas.

Põhjaveetase on muutlik tänu reljeefsele maapinnale ja muutlikule setete koostisele. Kuna kasuliku kihi plokid moodustati vaid uuringuruumi põhjapoolse lahustüki piires kasutati kasuliku kihi keskmise veetaseme määramisel põhjapoolse lahustüki uuringupunktide keskmist veetaset, milleks on 76,38 abs m. Tegemist on ka kaevandamisjärgselt stabiliseeruva veetasemega.

Kaevandamisel veetaseme alandamist (vee väljapumpamist ega ärajuhtimist) ei toimu. Võimalik mõju põhja- ja pinnaveele on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariiolekordadega. Kuna kasutatav tehnika sisaldab ja kasutab töötamiseks määrdeaineid ja kütust, siis on võimalik, et esineb nende lekkeid. Kasutades tehniliselt korras seadmeid ja neid regulaarselt hooldades, on lekete tõenäosus väike ja lekked kiiresti avastatavad.

Lähimad elamuhooned asuvad planeeritava liivakarjääri edelanurgast ca 1,2 km kaugusel Kuusiku (katastritunnus: 32502:001:0220) kinnistul ja ca 1,6 km kaugusel Lillemäe (katastritunnus: 32502:001:0016) kinnistul, lääne suunas ca 1,3 km kaugusel Kadaka (katastritunnus: 32502:001:0031) kinnistul, põhja suunas ca 1,7 km kaugusel Jaagu (katastritunnus: 25501:001:0148) kinnistul ning lõuna suunas ca 2 km kaugusel Mäeotsa (katastritunnus: 32502:001:1270) kinnistul.

Lähim puurkaev jääb ca 1,3 km kaugusele (PRK0014637) lääne suunal ja 1,5 km kaugusele (PRK0010530) edela suunal. Puurkaevud ja lähim elamu jäävad liivakarjäärist teisele poole Vaali peakraavi, mis kulgeb 700 meetri kaugusel lääne ja edela suunal. Liiva kaevandamine üle kilomeetri kaugusel ei mõjuta eeldatavalt majapidamiste kaevudest põhjavee saadavust ja vee kvaliteeti.

Taotletavast karjäärist ligikaudu 7 km edelas asub Päinurme küla keskus ning linnulennult umbes 1,3 km lääne pool kulgeb Vao-Päinurme-Sulustvere maantee (15161).

Taotletava ala idaosa kattub osaliselt Pedaniku_TTP-533 maaparandussüsteemi maa-alaga (vid: 2103270020030002).

Ala läbib Jussimäe metsatee (3250053), mis ristub keskosas Puna teega (3250303), mis läbib ala lõunaosa. Lisaks viib lõunaosasse 2. Vaali metsatee (3250302), mis seal ka lõppeb.

Kirdes asub ca 186 m kaugusel Endla looduskaitseala (KLO1000174).

Taotletav ala kattub Kesk-Eesti üldgeoloogilise kaardistamise uuringu alaga ning Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku alaga (vid: LTA1000001).

Taotletav Rava liivakarjääri mäeeraldis ega selle teenindusmaa ei kattu looduskaitse- ega Natura 2000 alaga, samuti ei esine registrisse märgitud kaitse all olevate liikide leiukohti ega elupaiku. Taotletavast alast 186 m idas paikneb kaitsealuse liigi *Tetrao urogallus* (metsis) leiukoht. Ekspert on andnud hinnangu „Rava liivakarjääri rajamise mõjude hinnang metsisele“, koostaja Clanga OÜ, Renno Nellis. Ekspert hinnangu tulemusena tuleb Rava karjääri rajamisel ja kasutamisel rakendada leevendavaid meetmeid, et vähendada mõju metsisele ja üldist karjääri rajamise mõju teistele liikidele:

- *Kruusa purustamist jt mürarikkaid tegevusi ei tehta karjääris metsise mängu- ja pesitsusperioodil 1.03-31.07. Metsise elupaika ei tohi sel perioodil jõuda suurem kui 45 dB müratase.*
- *Metsise elupaiga poolsesse serva rajatakse pinnasevall, karjääri idaserva täies ulatuses, mis vähendab mürahäiringute mõju.*
- *Karjääri maa-ala ja ühendusteede raadamise raietöid ei tehta kevad-suvisel lindude pesitsusperioodil, vahemikus 15.03-15.07.*

Rava liivakarjääri piires on head mäenduslikud tingimused. Juurdepääs alale on võimalik pinnaskattega Jussimäe metsateelt (3250053) ning 2. Vaali metsateelt (3250302), mille kaudu

lõuna suunas on ühendus ca 1,0-1,2 km kaugusel kulgeva Vaali metsateega (3250301).

RMK on kooskõlastanud Jussimäe, Puna ja 2. Vaali teede alt maavaravaru arvele võtmise ja maavara kaevandamise järgmistel tingimustel:

- 1. Enne kaevandamise alustamist peab kaevandaja RMK-ga kokku leppima ligipääsuvõimaluse loomise RMK maadele sinna teede rajamise näol;*
- 2. Rajatud teed peavad vastama vähemalt 4 järgu metsateede nõuetele;*
- 3. Rasketehnika kolimisel ja väljaveo alustamisel karjäärist kooskõlastada RMK metsateede kasutamine*

Kasuliku kihi väljamine on võimalik kahe kaeveastmega. Maavara kaevandatakse ekskavaatoriga või frontaallaaduriga. Paljandustöödel ja/või kaevandamisel kasutatakse vajadusel abimehhanismina buldooseri. Kaevisel töölust karjääris ei kavandata. Tarbimiseks ettevalmistatud toodangu ladustamine kuhilatesse (või vahetult tellijate kalluritele) ja kuhilatest kalluritele toimub kopplaaduri või ekskavaatori abil. Toodangu vedamiseks kasutatakse kallurautosid. Täpne mäetööde liikumise suund, tegemise kord ja kasutatavad masinad määratakse kaevandamisprojekti.

Kaevandamisprojekti määratakse täpsem kaevandamise tehnoloogia ja mäetööde ajaline ning ruumiline areng. Pärast varu ammendamist tuleb kaevandatud maa korrastamiseks koostada korrastamisprojekt. Rava liivakarjäär korrastatakse taotluse kohaselt metsamaaks ja veekoguks.

Pärandkultuuriobjektidest jääb Trekko talukoht (EELIS ID -271996502) taotletavast Rava liivakarjäärist ca 37 m kaugusele, mis on säilinud alla 20% ning Merja talukoht (EELIS ID - 533328430) ca 40 m kaugusele, mis on säilinud ca 20-50%.

Karjäär ei asu tiheasustusalal ning sellel puuduvad kultuurimälestiste registrisse kantud kultuuri või arheoloogilise väärtusega alad.

Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnujuhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1990 eurot on tasutud 26.05.2025 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt (kehtinud redaktsiooni alusel).

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Eesti Geoloogiateenistus (17.10.2025 kiri nr 13-1/25-1670, registreeritud KOTKAS-s 20.10.2025 nr DM-132453-8).

2.2. Taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja edastas esmase taotluse 26.05.2025 keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu koheselt pärast selle saamist teadmiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks Järva Vallavalitsusele (edaspidi kohalik omavalitsus; KeÜS § 43 lg 1 ja 2).

Loa andja teavitas taotlejat menetluse algatamisest ning küsis kohalikul omavalitsuselt täiendavalt arvamust (registreeritud KOTKAS-s 30.10.2025 numbriga DM-132453-11) nõuetekohaseks tunnistatud taotluse kohta (KeÜS § 43 lg 2¹, MaaPS § 49 lg 6).

Järva Vallavolikogu on nõustunud 29.01.2026 otsusega nr 3 Rava liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa väljastamisega tingimuslikult:

- 1. Kaevandaja on kohustatud enne kaevandustegevuse alustamist katma Järva vallale kuuluva Jussimäe tee (3250053) esimesed 400 meetrit mustkattega (2,5 kordse pindamisega), alustades riigile kuuluvalt Vao-Päinurme-Sulustvere (15161) maanteelt, tee koormustaluvuse tõstmiseks ning tolmu tekke vältimiseks ja tolmu kandumise vältimiseks elamualadele.*
- 2. Kaevandajal tagada karjääri tegevuseks kasutatavate teede seisundi nõuded kogu keskkonnaloa kehtimise aja jooksul.*
- 3. Mäeeraldistel lubada kaevandustegevusega seonduvaid töid teostada ja toodangut välja vedada esmaspäevast reedeni kella 07.00-19.00, nädalavahetustel ja riiklikel pühadel keelata karjääris teostatavad tegevused.*
- 4. Asendada liivakarjääri nimi „Rava“ ajaloolise karjääri nimega „Jussimäe“, kuna Rava nimi on eksitav, sest Rava asula asub planeeritavast karjäärist ca 30 km kaugusel.*

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 30.10.2025 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest (registreeritud KOTKAS-s 30.10.2025 numbriga DM-132453-10; KeÜS § 46 lg 1 p-d 1 ja 2). Loa andja otsustas jätta ajalehes teade avaldamata, kuna taotlusmaterjalide põhjal kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või -risk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi (KeÜS § 47 lg 2).

Keskkonnaamet tegi menetlusest teatamisel ja eelnõude avalikustamisel ettepaneku, et avalikku arutelu ei korraldata, kui menetlusosalised ei ole ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtjaks esitanud selle suhtes vastuväiteid (HMS § 50 lg 2 p 1, lg 3). *Avalikku arutelu ei korraldatud kuna menetlusosalised ega avalikkus ei ole esitanud loa menetluse ajal ettepanekuid ega vastuväiteid.*

Loa andja teavitas xx.xx.2026 loa andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 47 lg 2, KeÜS § 48 lg 1, 3 ja 4). *Eelnõudele ei esitatud ettepanekuid ega vastuväiteid/esitati ettepanekuid ja vastuväiteid (vt korralduse peatükist 3.5).*

2.3. Keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

Keskkonnaamet jättis AS Tariston keskkonnamõtjude hindamise loa taotluse menetluse käigus

algatamata (registreeritud KOTKAS-s 06.04.2026 numbriga DM-132453-20).

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse luba ja kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. Samuti tuleb hinnata keskkonnamõju, kui kavandatakse tegevust, millega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik (KeHJS § 3 lg 1 p 1, p 2).

Keskkonnaamet peab andma eelhindangu ja kaaluma keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) vajalikkust (KeHJS § 6 lg 2³), kuna tegemist on kuni 25 ha suurusel alal kaevandamisloa taotlusega (KeHJS § 6 lg 2 p 2, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus nr 224*; § 1 lg 1 ja § 3 p 4)).

Eelhindanguga selgitatakse, kas kavandatav tegevus võib eeldatavalt kaasa tuua olulise keskkonnamõju või mitte ning otsustatakse *KMH* algatamine või algatamata jätmine (KeHJS § 6 lg 2¹, § 6¹ lg 3, § 11 lg-d 2 ja 4).

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu (registreeritud KOTKAS-s 06.04.2026 nr DM-132453-20), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu *KMH* algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

1. Kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval loodusobjektil ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
2. Eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamisel ei ületata kaevandamisel piirmäärasid õhusaaste osas;
4. Eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjaveerežiimi, kuna kaevandamine toimub olemasolevat veerežiimi muutmata ja reostuse teket tuleb hoolega vältida;
5. Mäeeraldisel looduslik maastik kaevandamistööde käigus hävineb, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-ala korrastamisega;
6. Kaevandamine ei avaldada negatiivset mõju kaitstavatele liikidele ning ebasoodsa mõju tõhusaks ennetamiseks, vältimiseks, vähendamiseks ja leevendamiseks järgitakse keskkonnaloale kantavaid tingimusi.

3.2. Kaalutlused loa andmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik

kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnaluba antakse vastavalt taotlusele tähtajaliselt (KeÜS § 53 lg 2 p 1).

Kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15-ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2).

3.2.1. Maavara kaevandamine

3.2.1.1. Lubatav tegevus

Taotlejal on luba (seaduses ka kui *kaevandamisluba*) vaja maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1).

AS Tariston taotleb maavara kaevandamise keskkonnaluba Rava liivamaardlal (maardla registrikaardi nr 1039) Rava liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva kaevandamiseks.

3.2.1.2. Nõuded maavara kaevandamisele

Nõuded maavara kaevandamiseks seatakse keskkonnaloale kõrvaltingimustena vt ptk 3.4.

3.2.1.3. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa andmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Koosõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Rava liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 30.10.2025 kirjaga nr DM-132453-11 Järva Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Järva Vallavolikogu on nõustunud 29.01.2026 otsusega nr 3 Rava liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa väljastamisega tingimuslikult (vt ptk 2.2.).

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Käesolevaga taotleb AS Tariston (registrikood 10887843) keskkonnaluba maavara kaevandamiseks liivakarjääris, mis hõlmab Rava liivamaardla täiteliiva

aktiivse tarbevaru plokke 1 ja 2 täielikult. Luba taotletakse 15 aastaks. Kaevandamiseks taotletav maavara leiab kasutust ehituse ja teedehituse valdkonnas.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta.

Seletuskirja kohaselt taotletavas Rava liivakarjääris kaevandamise käigus jäätmeid ei teki. Katend, mis koosneb valdavalt kasvukihist, ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal vallidesse ja seda kasutatakse jooksvalt karjääri korrastamisel või võõrandatakse maapõueseaduse § 99 alusel. Võõrandamise käigus ei toimu jäätmekäitlust, vaid katend võõrandatakse kui kaup, mis ei kuulu jäätmeseaduse reguleerimisalasse. Maavara kaevandamisel ja töötlemisel jäätmeid ei teki, sest kogu toodang realiseeritakse. Taotleja on teadlik, et juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmeid siiski tekib, tuleb kaevandamisjäätmekava esitada.

Taotletavas Rava liivakarjääris kaevandatakse veetaset alandamata st kaevandamise käigus vett ära ei juhita ega pumbata välja, seega puudub oluline ebasoodne mõju väljakujunenud veerežiimile.

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmete eriosa ega veosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmeid siiski tekib, on kohustus esitada ka kaevandamise jäätmekava.

3.3. Loa andmisest keeldumise aluste hindamine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa andmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55).

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Rava liivakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Järva Vallavolikogu on nõustunud 29.01.2026 otsusega nr 3 Rava liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa väljastamisega tingimuslikult. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 06.04.2026 otsusega nr DM-132453-20 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Osauhingul Vändra MP ei ole seisuga xx.xx.2026 karistusregistrisse kantud kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest. *Seega esineb/ei esine MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 kohast keeldumise alust.*

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.4. Kõrvaltingimuste seadmine

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muuhulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS § 53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaluba on haldusaktiks, mille andmise või mitte andmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutusõiguse alusel.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.4.1. Kohaliku omavalitsuse esitatud tingimused

Järva Vallavolikogu on nõustunud 29.01.2026 otsusega nr 3 Rava liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa väljastamisega tingimuslikult:

1. Kaevandaja on kohustatud enne kaevandustegevuse alustamist katma Järva vallale kuuluva Jussimäe tee (3250053) esimesed 400 meetrit mustkattega (2,5 kordse pindamisega), alustades

riigile kuuluvalt Vao-Päinurme-Sulustvere (15161) maanteelt, tee koormustaluvuse tõstmiseks ning tolmu tekke vältimiseks ja tolmu kandumise vältimiseks elamualadele.

2. Kaevandajal tagada karjääri tegevuseks kasutatavate teede seisundi nõuded kogu keskkonnaloa kehtimise aja jooksul.

3. Mäeeraldistel lubada kaevandustegevusega seonduvaid töid teostada ja toodangut välja vedada esmaspäevast reedeni kella 07.00-19.00, nädalavahetustel ja riiklikel pühadel keelata karjääris teostatavad tegevused.

4. Asendada liivakarjääri nimi „Rava“ ajaloolise karjääri nimega „Jussimäe“, kuna Rava nimi on eksitav, sest Rava asula asub planeeritavast karjäärist ca 30 km kaugusel

Seega kantakse loa vormile mäeeraldise nimetuseks Jussimäe liivakarjäär

3.4.2. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Rava liivakarjääri kaevandamisega kaasnedavad võivad keskkonnahäiringuid on pikemalt käsitletud eelhinnangu (registreeritud KOTKAS-s 06.04.2026 nr DM-132453-20) punktides 3.1.5., 3.1.7 - 3.1.8., 3.2.3.-3.2.4 ja 3.3 ning siinkohal ei korrata.

Eelhinnangus esitatud kaalutluste alusel ning tuginedes Järva Vallavolikogu 29.01.2026 otsusele nr 3 ja eksperthinnangule „Rava liivakarjääri rajamise mõjude hinnang metsisele“ kavandab Keskkonnaamet keskkonnahäiringute leevendamiseks lisada antavale keskkonnaloale järgmised asjakohased kõrvaltingimused:

1. Mäeeraldistel lubada kaevandustegevusega seonduvaid töid teostada ja toodangut välja vedada esmaspäevast reedeni kella 07.00-19.00, nädalavahetustel ja riiklikel pühadel keelata karjääris teostatavad tegevused;

2. Mürarikkaid tegevusi ei tohi teha karjääris metsise mängu- ja pesitsusperioodil 1.03-31.07. Metsise elupaika ei tohi sel perioodil jõuda suurem kui 45 dB müratase. Metsise peamisel mänguperioodil (15.03-15.05) on lubatud tööaeg (nii kaevandamisele kui kaevise transpordile) ainult kell 9.00-18.00;

3. Metsise elupaiga poolsesse serva tuleb rajada pinnasevall, karjääri idaserva täies ulatuses;

4. Karjääri maa-ala ja ühendusteede raadamise raietöid ei ole lubatud teha lindude pesitsusperioodil vahemikus 15.03-15.07;

5. Kaevandaja on kohustatud enne kaevandustegevuse alustamist katma Järva vallale kuuluva Jussimäe tee (3250053) esimesed 400 meetrit mustkatttega (2,5 kordse pindamisega), alustades riigile kuuluvalt Vao-Päinurme-Sulustvere (15161) maanteelt, tee koormustaluvuse tõstmiseks ning tolmu tekke vältimiseks ja tolmu kandumise vältimiseks elamualadele;

6. Kaevandajal tagada karjääri tegevuseks kasutatavate teede seisundi nõuded kogu keskkonnaloa kehtimise aja jooksul;

7. Asendada liivakarjääri nimi „Rava“ ajaloolise karjääri nimega „Jussimäe“, kuna Rava nimi on eksitav, sest Rava asula asub planeeritavast karjäärist ca 30 km kaugusel;

8. Enne kaevandamise alustamist peab kaevandaja RMK-ga kokku leppima ligipääsuvõimaluse loomise RMK maadele sinna teede rajamise näol;

9. Rajatud teed peavad vastama vähemalt 4 järgu metsateede nõuetele;

10. Rasketehnika kolimisel ja väljaveo alustamisel karjäärist kooskõlastada RMK metsateede

kasutamine;

11. Koostatav kaevandamisprojekt tuleb kooskõlastada Maa- ja Ruumiametiga.

Keskkonnaamet eemaldab nr 7 kõrvaltinihmusena, kuna loa andmisel muudetakse mäeeraldise nimetus ära.

3.4.3. Kinnistu kasutusõigus

Tegevuskoha kinnistu kuulub riigile. Samas on loa andjal muuhulgas vajalik arvestada asjaoluga, et tegevuskohaks oleva kinnistu omandi- või kasutusõigus võib muutuda või lõppeda. Loa andjal on õigus tunnistada haldusakt, mis andmise ajal oli õiguspärane, isiku kahjuks edasiulatuvalt kehtetuks, kui haldusorganil oleks olnud õigus jätta haldusakt hiljem muutunud faktiliste asjaolude tõttu või hiljem muudetud õigusnormi alusel välja andmata ja avalik huvi haldusakti kehtetuks tunnistamiseks kaalub üles isiku usalduse, et haldusakt jääb kehtima (HMS § 66 lg 2 p 2). Kuivõrd loa andjal on õigus jätta luba andmata kui puudub tegevuskohaks oleva kinnistu kasutusõigus, peab loa andja põhjendatuks jätta endale õiguse tunnistada käesoleva korraldusega antav luba nr KL-524753 kehtetuks, kui tegevuskoha kasutamise õiguslik alus lõpeb (HMS § 53 lg 1 p 4).

Tulenevalt eelnevast on põhjendatud määrata loa vormile nr KL-524753 järgmine kõrvaltingimus:

- Loa omaja on kohustatud teavitama loa andjat käitise tegevuskoha kasutusõiguse lõppemisest (sh ülesütlemisest) või muutmisest viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 7 päeva jooksul pärast vastava muudatuse jõustumist või kasutusõiguse lõppemist. Kui tegevuskoha kasutusõigus lõpeb või muutub ning loa andjale ei ole esitatud uut tegevuskoha kasutusõigust tõendavat dokumenti, võib tunnistada loa andja loa nr KL-524753 kehtetuks.

3.5. Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 30.10.2025 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest (registreeritud KOTKAS-s 30.10.2025 numbriga DM-132453-10).

Avalikustamisel arvamust ega vastuväiteid ei avaldatud.

Järva Vallavolikogu on nõustunud 29.01.2026 otsusega nr 3 Rava liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnanaloa väljastamisega tingimuslikult ning AS Tariston on tingimustega tutvunud ja nendega nõustunud.

Keskkonnaamet edastas xx.xx.2026 kirjaga nr DM-xxxxxx-xx Jussimäe liivakarjääri keskkonnanaloa nr KL-524753 andmise otsuse eelnõu tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks Järva Vallavalitsusele, AS-le Tariston, Eesti Geoloogiateenistusele, Maa- ja Ruumiametile ning Riigimetsa Majandamise Keskusele, vastamistähtajaga xx.xx.2026.

Arvamusi esitati/ ei esitatud.

3.6. Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Loa omaja peab järgima MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis "[Loa omaja meelespea](#)".

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Merike Rosin
peaspetsialist juhataja ülesannetes
maapõuebüroo